

FOKUS: STATISTIK

Övergångar från gymnasium till högskola 2012

Detta dokument redovisar två olika sätt att mäta övergångsfrekvensen till högskolestudier. Måtten mäter olika saker men resultaten visar liknade mönster.

- 45 procent av Norrköpingsungdomar som avslutade gymnasiestudier läsåret 2008/09 hade påbörjat högskolestudier inom tre år
- Norrköping har haft en kraftig ökning av övergångsfrekvensen, kraftigare än jämförda kommuner
- Nästan hälften av kvinnorna från Norrköping som blev 24 år under 2012 hade påbörjat högskolestudier till och med 2012
- Högre andel kvinnor än män går vidare till högskolestudier
- Skillnaden mellan mäns och kvinnors övergång till högskolestudier har ökat

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Inledning.....	3
Övergång till högskolestudier inom tre år efter gymnasiet (<i>Skolverket, SCB</i>)....	3
Kvinnor har högre övergångsfrekvens än män	4
Andelen 24-åringar som påbörjat högskolestudier (<i>UK-ämbetet</i>)	5
Stora regionala skillnader i andelen av en årskull som påbörjat högskolestudier.....	5
Utbildningsmål?	7

Källor: Statistiska centralbyrån, statistikdatabasen www.scb.se
Skolverket, statistikdatabasen Jämförelsetal www.skolverket.se
Universitetskanslerämbetet, "Stora regionala skillnader i andelen ungdomar som påbörjat högskoleutbildning", Statistisk analys 2013-09-24/8, Högskoleverkets årsrapport 2012, med flera publicerade dokument.
www.uk-ambetet.se

Not: Högskoleverket lades ned den 31 december 2012. Istället har två nya myndigheter bildats, Universitets- och högskolerådet samt Universitetskanslersämbetet

Text och diagram: Charlotte Lundberg, ekonomi- och styrningskontoret, Norrköpings kommun, planeringochstatistik@norrkoping.se

Tidigare publikationer i serien Fokus Statistik:

- Sammanställning av socioekonomiska variabler för Norrköpings valdistrikt (daterad 2011-10-06)
- Arbetsförmedlingen beräknar arbetslösheten på nytt sätt (daterad 2011-11-22)
- Arbetsmarknadsstatistik för Norrköping (daterad 2011-12-13)
- Uppföljning av Easyresearch (daterad 2011-12-16)
- Kommunalskatten 2012 (daterad 2012-01-19)
- Framtida utbildning och arbetsmarknad (daterad 2012-01-27)
- Fritidshusområden 2010 (daterad 2012-02-10)
- Tätorter 2010 (daterad 2012-02-20)
- Totalprognos 2012 (daterad 2012-04-03)
- Arbetspendling 2010 (daterad 2012-08-24)
- Arbetsmarknadsstatistik för Norrköping 2011 (daterad 2012-12-12)
- Kommunalskatterna 2013 (daterad 2012-12-14)
- Resursbehovsutveckling 2011-2021 (FS 2013:1, daterad 2013-01-22)
- Arbetskraftsflöden 2011 (FS 2013:2, daterad 2013-02-28)
- Befolkningsprognos 2013 (FS 2013:3, daterad 2013-04-08)
- Inflyttningsstudie och Utflyttningsorsaker för Norrköpings kommun 2012 (FS 2013:4, daterad 2013-07-25)
- Befolkningsförändring 1:a halvåret 2013 (FS 2013:5, daterad 2013-08-15)
- Resursbehovsutvecklingen 2013-2022 (FS 2013:6, daterad 2013-10-17)

Länk till publikationerna på hemsidan:

<http://www.norrkoping.se/organisation/statistik/publikationer/fokus-statistik/>

Inledning

I många sammanhang talar man om befolkningens utbildningsnivå, där en höjd utbildningsnivå anses ge välstånd åt både samhället och individen. Ett exempel är att personer med högskoleutbildning får arbete i högre utsträckning än personer med en lägre utbildning.

Det finns många faktorer som påverkar befolkningens utbildningsnivå. En variabel att titta på är andelen gymnasieungdomar som fortsätter studera på högskola. Måttet som ofta används är *andelen gymnasieelever som påbörjat högskolestudier inom tre år efter avslutat gymnasium*. Det redovisas av Skolverket och Statistiska centralbyrån (SCB).

Ett annat mått som publiceras av Universitetskanslerämbetet (UK-ämbetet) är *andelen av en viss åldersgrupp som påbörjat en högskoleutbildning*. I sina rapporteringar har de under senaste åren redovisat främst 19-åringar och 24-åringar.

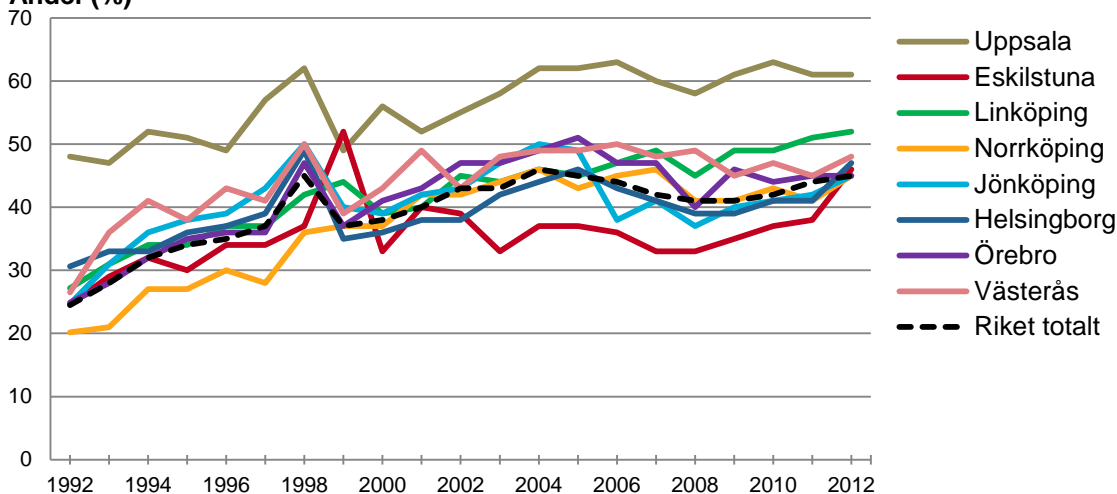
Detta dokument visar en kort sammanställning av de två måtten för riket, Norrköping och ett antal jämförda kommuner. Vid jämförelser brukar Norrköping vanligtvis jämföras med kommunerna Linköping, Jönköping, Eskilstuna, Västerås och Örebro. I denna sammanställning finns även Uppsala och Helsingborg med.

Övergång till högskolestudier inom tre år efter gymnasiet (Skolverket, SCB)

Läsåret 2008/09 avslutade totalt 1 376 elever, folkbokförda i Norrköping, gymnasieskolan. Av dessa hade 45 procent, 625 stycken, gått vidare till högskolestudier inom tre år. Det vill säga de hade påbörjat högre studier till och med år 2012.

Övergång till högskola inom 3 år efter avslutad utbildning i gymnasium

Andel (%)

Källa: Skolverket

Not: Uppgiften för år 2012 avser gymnasieelever som avslutade gymnasieskolan läsåret 2008/09.

Diagrammet på föregående sida visar att andelen i Norrköping har mer än fördubblats sedan år 1992, från 20 procent till 45 procent. År 1992 hade Norrköping den lägsta övergångsfrekvensen av de jämförda kommunerna. År 2012 återfinns Norrköping på samma nivå som riket och flera andra kommuner.

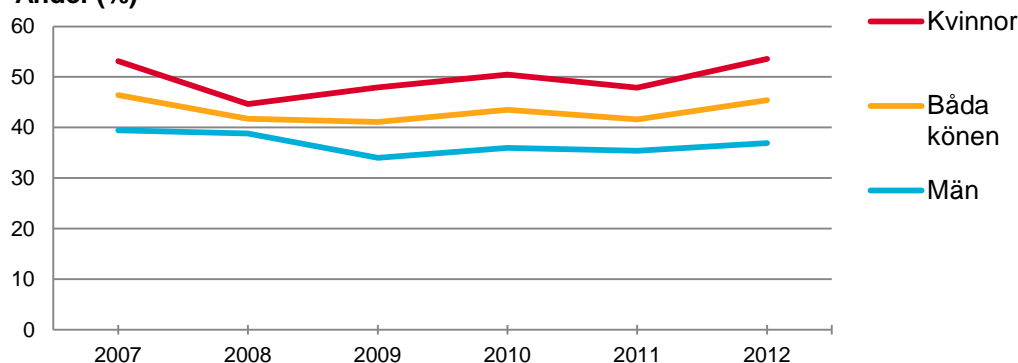
Att övergångsfrekvensen är påfallande högre 1998 än övriga år för några kommuner beror på att betydligt färre elever fick avgångs-/slutbetyg från yrkesförberedande linjer/program våren 1995 jämfört med övriga år. Hösten 1992 var sista året (i stort sett) som elever togs in på tvååriga yrkesinriktade linjer. Fr.o.m. hösten 1993 ersattes dessa av de treåriga programmen med yrkesämnen i samband med en ny gymnasiereform.

Kvinnor har högre övergångsfrekvens än män

Det finns tydliga skillnader mellan könen då man tittar på andelen som påbörjat högskolestudier inom tre år. Som tidigare nämnts hade 45 procent av Norrköpingsungdomarna som avslutade gymnasiet 2008/09 påbörjat högskolestudier inom tre år. En uppdelning på kön visar att 54 procent av kvinnorna och 37 procent av männen påbörjat högre studier.

Övergång till högskola inom 3 år efter avslutad utbildning i gymnasium, Norrköping

Andel (%)

Källa: Statistiska centralbyrån (SCB)

Not: Uppgiften för år 2012 avser gymnasieelever som avslutade gymnasieskolan läsåret 2008/09.

Motsvarande könsskillnader finns i riket och i övriga jämförda kommuner.

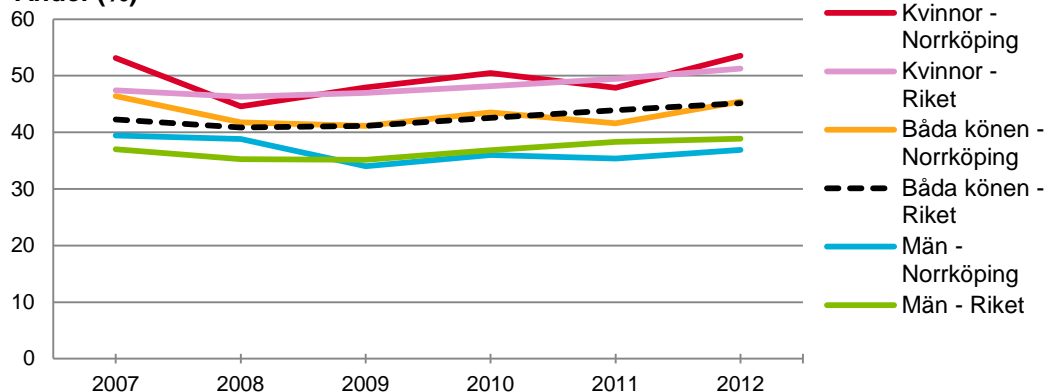
Bland de jämförda kommunerna är det Uppsala som hade den högsta övergångsfrekvensen för kvinnor med 69 procent, följt av Linköping med 57 procent år 2012. I dessa kommuner hade männen 57 respektive 48 procent.

I Högskoleverkets årsrapport för 2012 visar man att skillnaderna mellan könen hör till viss del samman med att män och kvinnor läser olika utbildningar på gymnasiet. Framför allt beror detta på att männen i högre utsträckning läser yrkesförberedande program där övergångsfrekvensen inte är lika hög. Tittar man bara på övergången från studieförberedande program är skillnaden inte lika stor mellan könen.

Övergångsfrekvenserna för Norrköping ligger nära riket både totalt och vid en uppdelning per kön. För kvinnorna var andelen något högre i Norrköping än i riket år 2012. För männen var andelen i Norrköping något lägre än för riket som helheten.

Övergång till högskola inom 3 år efter avslutad utbildning i gymnasium, Norrköping och riket

Andel (%)

Källa: Statistiska centralbyrån (SCB)

Not: Uppgiften för år 2012 avser gymnasieelever som avslutade gymnasieskolan läsåret 2008/09.

Diagrammet ovan visar också att skillnaderna mellan könen har ökat under tidsperioden 2007 och 2012. År 2007 var skillnaden i övergångsfrekvens 14 procentenheter mellan kvinnor och män i Norrköping. År 2012 hade skillnaden ökat med 3 procentenheter till 17 procentenheter. För riket var motsvarande ökning 2 procentenheter, från 10 till 12 procentenheter.

Andelen 24-åringar som påbörjat högskolestudier (UK-ämbetet)

Universitetskanslerämbetets mått för övergångsfrekvensen visar andelen av en årskull som påbörjat högskoleutbildning till och med det år de fyller 24 år relaterat till det år de fyllde 18 år.

Övergångsfrekvensen år 2012 för 24-åringarna från Norrköping var 40 procent. Det vill säga, av de Norrköpingsbor som var 18 år den 31 december 2006 (födda år 1988) hade 40 procent påbörjat högskolestudier senast under 2012. Det motsvarar omkring 750 personer av årskullen.

Stora regionala skillnader i andelen av en årskull som påbörjat högskolestudier

Ur UK-ämbetets rapporter kan man utläsa att det är stora regionala skillnader mellan andelen av en årskull som påbörjat högskolestudier. Av de jämförda kommunerna är det Uppsala som hade den högsta andelen 24-åringar som

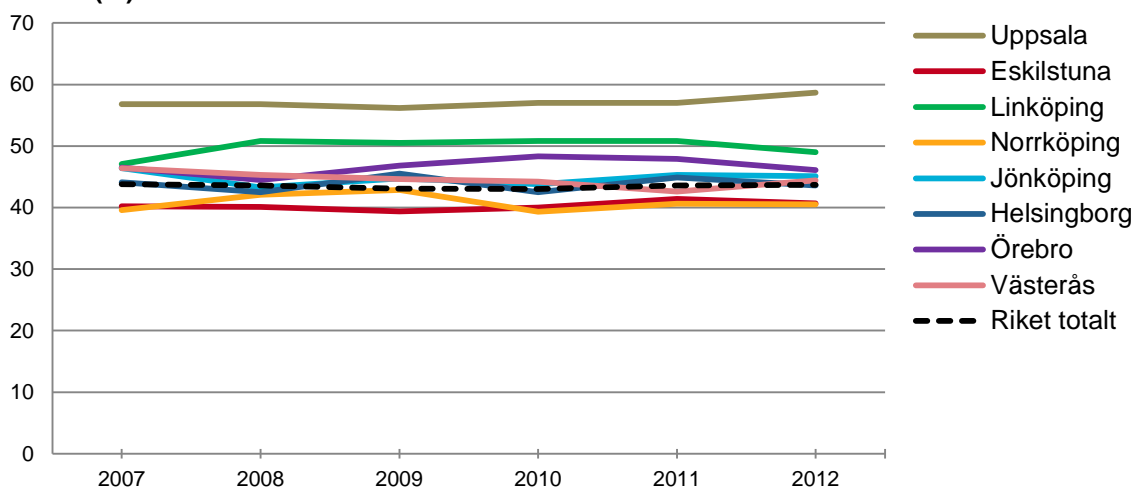
påbörjat högskolestudier, 59 procent. Tittar man på samtliga kommuner i Sverige var det Danderyds kommun som hade den högsta andelen, 79 procent.

Andelen Norrköpingsungdomar som påbörjat högskolestudier till och med året de fyllde 24 år har legat på omkring 40 procent under de senaste sex åren.

Andel 24-åringar som påbörjat högskolestudier åren 2007-

2012

Andel (%)

Källa: Universitetskanslerämbetet

Not: Kommuntillhörigheten bestäms av var man var skriven den 31 december då man fyllde 18 år.

Bland de jämförda kommunerna är det Norrköping och Eskilstuna som har de lägsta andelarna 24-åringar som påbörjat högskolestudier. Kommunerna ligger under riksgenomsnittet.

Även detta mått på övergångsfrekvens visar att kvinnor i högre utsträckning än män påbörjar högskolestudier. Kvinnorna har ökat sin andel något under perioden, medan männen har en minskat sin andel. Det innebär också att skillnaden mellan könen har ökat.

År 2012 hade nästan varannan kvinna (48 procent) och var tredje man (33 procent) från Norrköping påbörjat högre studier senast vid 24 års ålder.

Utbildningsmål?

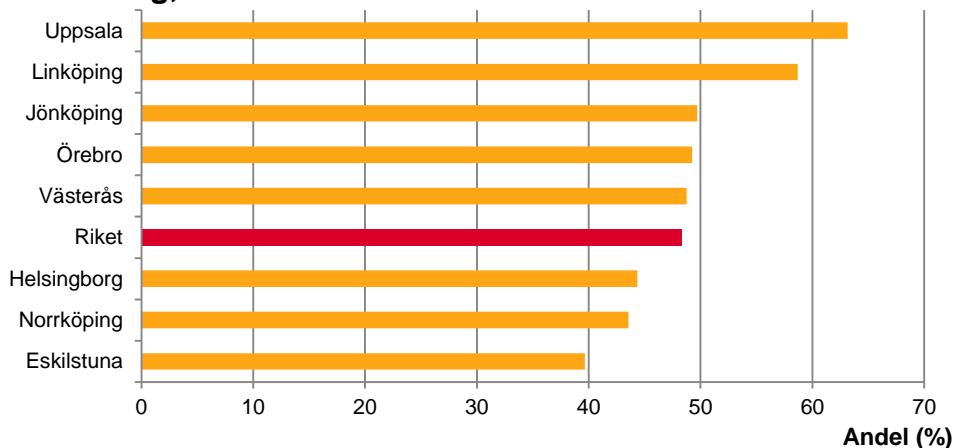
Redovisade mått mäter övergångsfrekvensen på olika sätt. Det finns inga direkta mål för dessa andelar. Tidigare fanns det ett politiskt mål att hälften av en årskull skulle ha påbörjat högskolestudier vid 25-års ålder. Dåvarande Högskoleverket följde upp detta mål, men har sedan år 2007 alltså valt att redovisa andelen 24-åringar som påbörjat högskolestudier eftersom 50-procentsmålet vid 25 år inte längre gäller som politiskt mål.

I Högskoleverkets årsrapport för 2012 har man tagit upp Europeiska Unionens (EU) utbildningsmål och hur Sverige som helhet förhåller sig till den.

EU har i sin strategi Europa 2020 uttalat ett mål om att minst 40 procent av 30-34-åringarna ska ha minst tvåårig eftergymnasial utbildning. Sverige mål för slutförd eftergymnasial utbildning är att 40-45 procent av 30-34-åringarna ska ha minst tvåårig eftergymnasial utbildning. Redan år 2010 översteg andelen 45 procent i Sverige enligt Eurostats uppföljning av EU-målet.

I de tillgängliga officiella kommundatabaserna med utbildningsstatistik finns inte riktigt samma definition. Det man kan utläsa är andelen med eftergymnasial utbildning, vilket lär överskatta andelen enligt EU:s definition. Diagrammet nedan visar dock uppgiften för riket, Norrköping samt de jämförda kommunerna år 2012 för att ge en uppfattning av nivåerna.

Andel av 30-34-åringarna som har eftergymnasial utbildning, år 2012

Källa: Statistiska centralbyrån

Norrköpings kommun.

För dig. För alla. För det goda livet.

I Norrköpings kommun har alla rätt till jämlikhet, delaktighet och del av välfärden. Vår vision handlar om det goda livet, och uppdraget är att skapa, utveckla och leverera välfärdstjänster till medborgare och verksamheter i vårt område.

Vår framtid ser ljus ut. Vår befolkning växer, och vi har en potential som bara begränsas av oss själva. Vi brukar säga att kraften kommer ur kreativitet och våra 9 000 medarbetare.

Genom att planera och driva en ständig utveckling av miljöer, boende, näringlivsklimat och service till medborgarna skapar vi förutsättningar för ett nytt, spännande Norrköping. En kreativ mötesplats för människor och möjligheter.

EKONOMI- OCH STYRNINGSKONTORET

Adress: Rådhuset, 601 81 Norrköping

Tel: 011-15 00 00

E-post: ekosty@norrkoping.se

www.norrkoping.se

NORRKÖPING